СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ
СОФИЯ
Вх. № НУ1-175
06.11.2026 г.

СТАНОВИЩЕ

относно научната дейност на кандидата главен асистент, д-р Катерина Ангелова Чуркова за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност научна специалност „Икономика и управление" (Земеделие).

Член на научното жури: доц. д-р Цветан Николаев Марков, Институт по планинско животновъдство и земеделие – Троян, Селскостопанска академия, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Икономика и управление" (Земеделие) заповед за назначаване на НЖ№05-187/07.10.2026 на Председателя на ССА.

I. Наукометрични показатели на представената научна продукция

Главен асистент, д-р Катерина Чуркова е предоставила научни трудове в съответствие със Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото прилагане (ППЗРАСРБ) и ПРАС на ССА. Дисертационния труд за присъждане на образователната и научна степен "доктор" е на тема ***„Икономическа ефективност и екологичен ефект при производство на фуражи от естествени и изкуствени тревостои в планински условия***“ и е защитен през 2023 г., за който се присъждат **50 т.**

В **група В** кандидатът представя монография ***„Икономическа оценка на агроекологичните практики при производство на фураж от бобови треви в условията на устойчиво земеделие“*- 100 т**. и изискуемо съотносимите към нея пет научни труда, публикувани в издания, които са реферирани и индексирани в световни научни мрежи с бази данни с научна информация (WOS & Scopus).

В **група Г** са представени осем научни публикации, от които седем са самостоятелни и една в съавторство като общия брой точки е **217,5**. Значителна част от публикациите са на английски език. Кандидатът показва отлични научни знания, които използва при разработване на научните си изследвания. Цитира и използва правилно специализирана научна литература, както на български, така и чуждестранни автори.

В **група Д** са представени пет цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове като общия брой точки е **75.**

В **група Е** са описани четири участия в национални научни или образователни проекти, като три от тях са финансирани от ССА (Усъвършенстване на елементи от технологията за производство на конвенционална и биологична фуражна продукция от изкуствени тревостои в планинските райони,) и един е с външно за ССА финансиране (Национална програма „Млади учени и постдокторанти-2" (НПМУПД-2), Модул "Млади учени" - етап 1) **-60 т.**

Д-р Катерина Чуркова покрива изцяло всички критерии и дори надвишава, количествени и качествените изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент" в Селскостопанска академия.

II. Основни направления в изследователската дейност на кандидата и най-важни научни приноси

Представените от гл. ас. д-р Катерина Чуркова научни приноси са резултат от научноизследователска дейност в областта на:

- Икономическата оценка на агрономически практики като са изследвани: избора на видове фуражни, подходящите сортове от фуражните култури, органичното торене, използването на пестициди. **(В1; В3.1; В3.5; Г7.1; Г7.2; Г7.3; Г7.5; Г.7.7 Г7.8)**.
- Биоразнообразието в контекста на устойчиво земеделие като е направен анализ на състоянието му, както и корелацията между торенето с минерални и органични торове повишеното количеството на бобовите треви. Проучен е екологичния ефект на биоторовете и са представени мерки на ЕС за превенция срещу загубата на биологично разнообразие и влошените екосистемни услуги. **(В3.2; В3.4; В 3.5; Г7.4; Г7.6).**
- Биологичното земеделие за производство на икономически ефективна и екологично чиста фуражна продукция **(Г7.6).**
- Влиянието на климатичните промени върху продуктивните и икономически показатели при производство на тревен фураж и начини за преодоляването им **(В1; В3.4; Г7.1; Г7.4)**.

Научно-приложните приноси на кандидата са следните:

- Посочени са видове и сортове бобови и житни фуражни треви, селекционирани в научните институти на ССА, както и изпитани интродуцирани сортове, предложени за включване в сортовата структура на дадено стопанство, реализирали фуражна продукция при най-ниски производствени разходи, висока брутна печалба и ниска себестойност на продукцията **(В1; 7.1; 7.7)**.
- Представено е практическото приложение на органичното торене като подходяща агротехническа мярка при производство на тревен фураж при планински условия с кисели почви. Посочени са органични торове и дози от тях, реализирали висока продуктивност при минимални разходи, ниска себестойност и висока рентабилност на произведения фураж **(В3.1; В3.5; Г7.8)**.
- Определен е състав на компонентите в смесени тревостои, подходящ за практическо приложение с висока икономическа ефективност в планинските региони **(Г7.3)**.
- Предложен е интердисциплинарен подход за намаляване употребата на химически синтезирани продукти за борба с плевелите и са посочени подходящи видове хербициди и дози от тях за приложение върху бобови култури от икономическа гледна точка **(Г7.2; Г7.5)**.
- Посочено е торенето с минерални и органични торове като алтернативна мярка за подобряване биоразнообразието на естествените тревостои, съобразено с принципите на биологичното земеделие. Представени са торове, влияещи върху повишаването на икономически важните и полезни тревни видове и получаване на балансиран качествен фураж за животните **(В3.1; Г7.4; Г7.6;Г7.8)**.

III. Значимост на получените резултати

Главен асистент, д-р Катерина Чуркова е високо разпознаваема в академичните среди и често бива цитирана в научни разработки. Тя има множество участия в национални и международни научни форуми и е член на редакционната колегия на списание „***Journal of Mountain Agriculture on the Balkans***“. Кандидатът е млад, амбициозен учен, който е високо ценен от колектива на Института по планинско животновъдство и земеделие - Троян, към Селскостопанската академия, София.

IV. Критични бележки, въпроси и препоръки към кандидата

Нямам съществени критични бележки към кандидата, позволявам си да направя и две препоръки към Катерина Чуркова:

- Да продължи, задълбочи и разшири икономическите си изследвания в контекста на планинските условия, защото за аграрната науката е аспект от съществено значение, поради климатичните, географските и демографски особености.
- Да публикува, както самостоятелно така и в съавторство бъдещите се разработки в реномирани чуждестранни издания.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представените за участие в конкурса документи показват, че научноизследователската, приложната и проектна дейност на гл. ас, д-р Катерина Ангелова Чуркова отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ССА.

Това ми дава основание да оценя положително цялостната дейност на кандидата и да предложа Катерина Чуркова да се назначи на академичната длъжност „Доцент“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление и Икономика и научна специалност „Икономика и управление" (Земеделие) в научен отдел „Планинско ливадарство и фуражно производство“ на Институт по планинско животновъдство и земеделие – Троян, Селскостопанска академия,

Дата: 03.11.2026
гр. Троян

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО:.....
/доц. д-р Цветан Марков/

SCIENTIFIC STATEMENTS

regarding the scientific activity of the candidate Chief Assistant Professor, Katerina Angelova Churkova, PhD for holding the academic position "Associate Professor" in the field of higher education 3. Social, economic and legal sciences, professional field 3.8. Economics, scientific specialty "Economics and Management" (Agriculture).

Member of the scientific jury: Assoc. Prof. Tsvetan Nikolaev Markov, PhD, Research Institute of Mountain Stockbreeding and Agriculture - Troyan, Agricultural Academy, professional field 3.8 Economics, scientific specialty "Economics and Management" (Agriculture) order for appointment of НЖ№05-187/07.10.2026 of the Chairman of the SAA.

I. Scientometric indicators of the presented scientific output

Chief Assistant Professor, Katerina Churkova, PhD has submitted scientific papers in accordance with the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (LAADRB), the Regulations for its Implementation (PPLAADRB) and the PRAS of the Bulgarian Academy of Sciences. The dissertation work for the award of the educational and scientific degree "doctor" is on the topic ***"Economic efficiency and environmental impact in the production of fodder from natural and artificial grasslands in mountain conditions"*** and was defended in 2023, for which 50 points are awarded.

In **group B**, the candidate presents a monograph ***"Economic assessment of agroecological practices in the production of fodder from leguminous grasses in the conditions of sustainable agriculture"*** - 100 points and the required five scientific papers related to it, published in publications that are referenced and indexed in global scientific networks with databases of scientific information (WOS & Scopus).

In **group Г**, eight scientific publications are presented, of which seven are independent and one is co-authored, with the total number of points being 217.5. A significant part of the publications are in English. The candidate demonstrates excellent scientific knowledge, which he uses in developing his scientific research. He cites and correctly uses specialized scientific literature, both by Bulgarian and foreign authors.

Group D presents five citations in scientific publications, referenced and indexed in world-renowned databases with scientific information or in monographs and collective volumes, with the total number of points being 75.

Group E describes four participations in national scientific or educational projects, three of which are funded by the Agricultural Academy (Improvement of elements of the technology for the production of conventional and organic fodder production from artificial grasslands in mountainous areas) and one is funded externally for the Agricultural Academy (National Program "Young Scientists and Postdoctoral Fellows-2" (NPMUPD-2), Module "Young Scientists" - stage 1) -60 points.

Katerina Churkova, PhD fully meets all criteria and even exceeds the quantitative and qualitative requirements for holding the academic position of "associate professor" at the Agricultural Academy.

II. Main directions of the candidate's research activity and most important scientific contributions

The scientific contributions presented by Chief Assistant Professor Katerina Churkova, PhD are the result of scientific research activities in the field of:

- The economic evaluation of agronomic practices, such as the choice of forage species, appropriate varieties of forage crops, organic fertilization, and the use of pesticides, have been studied **(B1; B3.1; B3.5; Г7.1; Г7.2; Г7.3; Г7.5; Г.7.7 Г7.8)**.
- Biodiversity in the context of sustainable agriculture, with an analysis of its status, as well as the correlation between fertilization with mineral and organic fertilizers and the increased amount of leguminous grasses. The ecological effect of biofertilizers is studied and EU measures for prevention against the loss of biodiversity and degraded ecosystem services are presented **(B3.2; B3.4; B 3.5; Г7.4; Г7.6)**.
- Organic farming for the production of economically efficient and environmentally friendly feed production **(Г7.6)**.
- The impact of climate change on productive and economic indicators in grass fodder production and ways to overcome them **(B1; B3.4; Г7.1; Г7.4)**.

The candidate's scientific and applied contributions are as follows:

- Types and varieties of legume and cereal forage grasses selected in the scientific institutes of the Agricultural Academy are indicated, as well as tested introduced varieties proposed for inclusion in the variety structure of a given farm, which have achieved forage production at the lowest production costs, high gross profit and low cost of production. **(B1; 7.1; 7.7)**.

- The practical application of organic fertilization as a suitable agrotechnical measure in the production of grass fodder in mountainous conditions with acidic soils is presented. Organic fertilizers and their doses are indicated, which achieved high productivity at minimal costs, low cost and high profitability of the produced fodder. **(B3.1; B3.5; Г7.8)**.
- The composition of the components in mixed grasslands has been determined, suitable for practical application with high economic efficiency in mountainous regions **(Г7.3)**.
- An interdisciplinary approach is proposed to reduce the use of chemically synthesized products for weed control and appropriate types of herbicides and their doses for application on legume crops from an economic point of view are indicated. **(Г7.2; Г7.5)**.
- Fertilization with mineral and organic fertilizers is indicated as an alternative measure for improving the biodiversity of natural grasslands, in accordance with the principles of organic farming. Fertilizers are presented that affect the increase of economically important and useful grass species and the production of balanced quality fodder for animals. **(B3.1; Г7.4; Г7.6; Г7.8)**.

III. Significance of the results obtained

Chief Assistant Professor, Katerina Churkova, PhD is highly recognized in academic circles and is often cited in scientific papers. She has numerous participations in national and international scientific forums and is a member of the editorial board of the journal "Journal of Mountain Agriculture on the Balkans". The candidate is a young, ambitious scientist who is highly valued by the staff of the Institute of Mountain Livestock and Agriculture - Troyan, at the Agricultural Academy, Sofia.

IV. Critical remarks, questions and issues to the candidate

I have no significant critical remarks towards the candidate, I would like to take the liberty of making two recommendations to Katerina Churkova:

- To continue, deepen and expand its economic research in the context of mountain conditions, because for agricultural science it is an aspect of essential importance, due to the climatic, geographical and demographic characteristics.

- To publish, both independently and in co-authorship, future developments in reputable foreign publications.

CONCLUSION

The documents submitted for participation in the competition show that the research, applied and project activities of Senior Assistant Professor, Dr. Katerina Angelova Churkova meet the requirements of the Act on the Research and Development of Agricultural Sciences and the Regulations on the Conditions and Procedures for Acquiring Scientific Degrees and for Holding Academic Positions at the Agricultural Academy.

This gives me reason to positively assess the overall activity of the candidate and to propose that Katerina Churkova be appointed to the academic position of "'Associate Professor" in the field of higher education 3. Social, economic and legal sciences, professional field and Economics and scientific specialty "Economics and Management" (Agriculture) in the scientific department "Mountain Meadow Farming and Forage Production" of the Institute of Mountain Animal Husbandry and Agriculture - Troyan, Agricultural Academy.

Date: 03.11.2026 **PREPARED THE OPINION: .....**

Troyan **/ Assoc. Prof. Tsvetan Markov, PhD /**